

Perekonnaseadus nõrgema kaitset

Pole just palju seadusi, mis saaksid nautida ligilähedaseltki sama rohkete avalikke tähelepanu kui uue perekonnaseaduse eelnõu. Tähelepanu on põhjendatud, sest tegu on ühe viimase õigusvaldkonnaga, mis on meie eraõiguses veel reformimata.

See tähendab, et praegu kehtivad õiguspõhimõtted neis valdkondades on suures osas pärit aastakümnete tagant – suletud ja sisuliselt eraomandita ühiskonnast – ega vasta enam meie igapäevasele tegelikule elule.

Teisalt aga on perekonnaseaduse eelnõu puhul see laialdane tähelepanu mõnevõrra kreeni kaldunud. Nimelt võib ajakirjandust jälgides jääda mulje, et uus seadus piirdub üksnes uuendustega abikaasade varalistes suhetes, täpsemalt vara jagamises lahutuse korral. See on tähtis teema küll, kuid ainult sellele keskendudes unustatakse kõik ülejäänud muudatused sootuks.

Seadusemuudatusi ei saa kiloga kaaluda, kuid ilmselt on uue seaduse eelnõus kõige radikaalsemalt muudetud hoopis hoolduse ja eestkoste osa. Esmalt tuleb aga siiski ümber lükata üks tõsine väärarusaam, mis on kahjuks võrdlemisi laialt liikvele läinud.

Mehe ja naise vara kasvab võrdselt

Uue seaduse kriitikud väidavad, justkui hakkaks edaspidi abielupaaridele kehtima lahusvarasüsteem. Ei hakka. Lahusvarasüsteem on selline varasuhete korraldus, mille puhul abikaasadel ühist vara ei ole ega teki ning lahkuminek korral kumbki teise varast osa ei saa. Selline võimalus on olemas ja selline võimalus jääb ka edaspidi: kui mees-naine tahavad oma varasuhted sel moel korraldada, teevad nad notari juures abieluvarelepingu. Kuid üldise reeglina selline süsteem kehtima ei hakka.

Uutele abiellujatele nähakse ette näiteks Soomes ja Saksamaal kehtiv vararežiim, mida võib nimetada majanduslikus mõttes ühisvaraks. See tähendab, et tehinguvabaduse huvides on kumbki abikaasa abielu ajal oma vara omanik, ehkki piirangutega: näiteks ühiseks koduks oleva korteri või majaga ei saaks mees ilma naise nõusolekuta mingeid tehinguid teha.

Lahutuse korral aga jagatakse abielu vältel soetatud vara väärtus pooleks, kusjuures vara hulka arvestatakse ka abielu jooksul maha müüdu. Seega on ka mõtetu üritada osa vara enne lahutust n-õ välja kantida – teine abikaasa saab sellestki pool endale.

Peamise erinevusena praegu justkui kehtivast, aga tegelikult mittetoimivast ühisvararežiimist ei nõuaks uus seadus enam, et näiteks leiba ostes, pangalaenu tehes või taksoarvet makstes tuleb kõigepealt teine abikaasa nõusse saada. Praegune seadus aga just seda eeldabki.

"Pehmest" pereväärtustest

Lapsevanema roll pole mitte lapse üle võimu teostada, vaid vastutada selle eest, et lapsele oleks tagatud kõik eluks ja arenguks vajalik. Uus seadus on ses mõttes senisest märksa konkreetsem. Täiesti muutub va-

nema hooldusõigus: vanema õigused lapse suhtes seotakse tema tegeliku osalusega lapse kasvatamises. Praegu on ka vanemal, kes pole aastaid lapse kasvatamise vastu vähimatki huvi tundnud, õigus "sobival" hetkel last esindada ja tema nimel tehinguid teha ning sekkuda last puudutavate otsuste tegemisse.

Edaspidi saaks vanemate lahuselu korral lapse hooldusõiguse see vanem, kes last tegelikult kasvatab, teisele jääb õigus lapsega kohtuda ja suhelda.

Teiseks saab suurema kaalu ülalpidamiskohustus. Praegu on Eesti, kus töö käib mees ei pea kodu ja laste eest hoolitsevat naist ülal pidama, selle poolest terves Euroopa Liidus ainulaadne.

Kui lahus elaval vanemal ei ole vahendeid lapsele elatise maksmiseks, peab ta piirama oma vajadusi ja väljaminekuid, et tagada lapse ülalpidamine. See ei ole deklaratiivne säte. Justiitsministeeriumi analüüs näitab, et kui kohus on elatise välja mõistnud, siis enamasti õnnestub see ka täitemenetluses sisse nõuda. Seetõttu tuleb julgustada üksikvanemaid elatiseõuetega kohtu poole pöörduma.

Samuti laiendatakse isa kohustust lapse ema sünnituse ja väikelapse kasvatamise ajal ülal pidada. Kui praegu kehtib selline kohustus ainult abielumeestele, siis uue seaduse järgi peab mees lapse ema ülal pidama ka juhul, kui nad ei ole abielus.

Eestkoste eesmärk on kaitsta piiratud teovõimega laste ja täisealiste isiklike ja varalisi õigusi. Praegu peab omavalitsus otsustama, kas lubada eestkostjal lapse eest tehinguid teha. Probleem on selles, et sotsiaaltöötajailt ei saa eeldada lapse varaga tehtavateks tehinguteks vajalikke majandus- ja õigusteadmisi. Edaspidi hakkab selliseid asju otsustama kohus. Nii välistatakse ka praegune olukord, kus omavalitsus täidab nii eestkostja kui järelevalvaja ülesandeid ehk valvab iseenda tegevuse järgi.

Kokkuvõttes võib öelda, et ükski seadus ei pane kedagi abielluma ega lahutama. Küll aga tugevdab uus perekonnaseadus lapsele ja vähemkindlustatud kaasale senisest enam kaitset pakkudes peresuhteid ning muudab ka lahutuse kõigile osalistele valutumaks.

ANDRA OLM

Justiitsministeeriumi eraõiguse talituse nõunik

Bussiliinide uus graafik!

Viimasel ajal on vallaelanikele meelehärmi tekitanud segadused bussiliinidega, kuna GO Bus sulges oma liinid ja Taisto suudab oma liinidega alustada alles pärast 25. maid. Paraku on selge, et ka need liinid ei rahulda Kõllest valla vajadusi, kuna enne läbis buss Tartusse sõites ka teelõiku Piigastest Veskimõisa. Tais-

to ei nõustunud aga sealtkaudu sõitma, mistõttu uued liinid lähevad ja tulevad Tartu suunas üle Saverna.

Vald jätkab kindlasti läbirääkimisi maavalitsusega ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga leidmaks võimalusi lähiajal bussiliikluse taastamiseks.

Kaugbussiliin nr 305 Põlva – Ihamaru – Kambja – Tartu SÕIDUPLAAN

Kehtib alates: 25.05.2008

Liiklus toimub: Iga päev

Liini teenindab: AS TAISTO TRANSPORT

Väljumise või saabumise kellaaeg	Liini pikkus (km)	Peatus- te-vaheline kaugus (km)	Peatuse nimi	Liini pikkus (km)
8:15	-	-	PÕLVA	58
8:17	1	1	PUURI	57
8:18	2	1	METSANURGA	56
8:21	5	3	AARNA	53
8:24	9	4	IHAMARU	49
8:26	11	2	HILBA	47
8:28	13	2	KROOTUSE	45
8:30	15	2	PIIGASTE	43
8:33	18	3	TULEVIK	40
8:37	22	4	PUSU	36
8:39	24	2	SULAOJA	34
8:43	29	5	MAARITSA	29
8:52	40	11	KAMBJA	18
9:15	58	18	TARTU BUSSIJAM	-

Märkused: Liini teenindab väikebuss
Tartusse saabudes nõudepeatatus Ringtee ja Tarmeko

Üldplaneering hakkab valmima!

Alates 2. juunist on Kõllest valla üldplaneeringu esialgse versiooniga võimalik tutvuda kas valla kodulehel aadressil www.kolleste.ee või Kõllest vallamajas.

Üldplaneeringu avalikud arutelud toimuvad:
10.06.2008 kell 17.00 Krootusel (Kõllest rahvamajas)

11.06.2008 kell 17.00 Pranglis (Prangli küla-keskuses)

Suvekuude sündmused:

25. mai osavõtt Põlvamaa memme-taadi peost Intsikurmus.

31. mai kell 12.00 Laste Kevadpidu, saadame kooli kooliküpsiks saanud lapsed, tervitame uusi lasteaeda tulijaid ja vaatame väikest näitemängu.

1. juuni osavõtt Lõuna-Eesti Kolme Põlvkonna Rahvapeost Intsikurmus

7. juuni Peipsiäärsete Maakondade Laulupidu Toilas

8. juuni osavõtt Maakonna Tantsupeost Põlvas

21. juuni spordimängud ja jaaniõhtu Krootuse mõisapargis. Ilutulestik.

Noortepidu laululaval: 4. juuli ja 8. august

23. august suvelõupidu ja Vallapäev

Jälgi reklaami, korraldajatelt võib tulla täiendusi, muudatusi!

Sünd

**SIMON SIGMAR
VAARASK**

**TIMO LANDRAT
KÄRT NUKK**

Mälestame

AUGUST LAANESAAR
LEMBIT TAMM
HILDA VÄIKO
ELFRIEDE-ARMILDE VISNAPU
VALIDA RÕBAKOVA
VIIVE LIBLIK
HELGI KAHA
LUULE PÖLD
MAIE RULLI
MARJAANA VESI